

Region Örebro län

**Riktlinjer och
tillämpningsanvisningar
gällande OPF-KL 18
Omställningsstöd och pension för
förtroendevalda**

Innehållsförteckning

1 Allmänt	3
1.1 Riktlinjer	3
1.2 Vem omfattas av OPF-KL 18?	3
1.3 Definitioner.....	3
1.3 Förmåner i OPF-KL 18.....	4
1.4 Pensionsmyndighet	4
1.5 Ansökan om förmåner.....	4
1.6 Uppgiftsskyldighet.....	4
2 Omställningsstöd.....	5
2.1 Aktiva omställningsinsatser.....	5
2.2 Ekonomiskt omställningsstöd.....	6
2.3 Förlängt ekonomiskt omställningsstöd	7
3 Pensionsbestämmelser enl OPF-KL	9
3.1 Förtroendevalda som undantas från pensionsbestämmelserna	9
3.2 Avgiftsbestämd ålderspension	9
3.3 Efterlevandeskydd	10
3.4 Sjukpension	10
3.5 Familjeskydd.....	11
4. Information.....	11

1 Allmänt

Regionfullmäktige beslutade att anta OPF-KL 18, 2018-11-05, enligt med SKR, (Sveriges kommuner och regioner), förslag. Dessförinnan gällde OPF-KL som fullmäktigt beslutat 2014-10-14.

Tidigare gällande pensionsavtal PBF, gäller för förtroendevalda som sedan tidigare omfattas av avtalet genom politiskt uppdrag inom Region Örebro län eller kommer från en kommun i Örebro län och har omfattats av PBF.

1.1 Riktlinjer

Riktlinjerna innehåller tillämpningsanvisningarna för den praktiska hanteringen av de olika förmånerna i OPF-KL och förtydliganden på en del punkter, samt enklare beskrivningar av villkoren.

Om det uppstår situationer där tillämpningsanvisningarna upplevs motsäga OPF-KL gäller bestämmelserna i OPF-KL före dessa anvisningar.

OPF-KL gäller endast förtroendevalda som avses i 4 kap 1 § kommunallagen som fullgör uppdrag i organisationen Region Örebro län. Bestämmelserna är alltså inte tillämpliga på personer som regionen utser till att fullgöra uppdrag hos andra juridiska personer, som till exempel bolag eller samverkansorgan

1.2 Vem omfattas av OPF-KL 18?

OPF-KL gäller för förtroendevalda som tillträtt i samband med valet 2014 eller senare och som inte sen tidigare har pensionsrätt i Region Örebro län enligt PBF eller andra omställnings- och pensionsbestämmelser för förtroendevalda. De förtroendevalda som har PBF från annan kommun i Örebro län och erhåller uppdrag i Region Örebro län kvarstår i det avtalet

1.3 Definitioner

Med fritidspolitiker avses förtroendevalda vars uppdrag omfattar mindre än 40 procent av heltid.

Med deltidspolitiker avses förtroendevalda vars uppdrag är på deltid men omfattar mer än 40 procent av heltid.

Med heltidspolitiker avses förtroendevalda vars uppdrag omfattar heltid.

1.3 Förmåner i OPF-KL 18

OPF-KL består av två delar:

- Omställningsstöd
 - Aktiva omställningsinsatser
 - Ekonomiskt omställningsstöd
 - Förlängt ekonomiskt omställningsstöd

- Pensionsbestämmelser
 - Avgiftsbestämd ålderspension
 - Efterlevandeskydd
 - Sjukpension
 - Familjeskydd

Förtroendevald med sammanlagda uppdrag på minst 40 procent i Region Örebro län omfattas av samtliga ovanstående förmåner. Fritidspolitiker med sammanlagda uppdrag under 40 procent omfattas av avgiftsbestämd ålderspension och efterlevandeskydd.

1.4 Pensionsmyndighet

Regionstyrelsen är pensionsmyndighet i Region Örebro län och har till uppgift att tolka och tillämpa reglerna i OPF-KL inom ramen för dessa riktlinjer.

1.5 Ansökan om förmåner

Ansökan om förmåner enligt OPF-KL görs hos regionens pensionshandläggare. Ansökan skall vara skriftlig. Regionens förtroendevalda kan kontakta Skandia vid frågor om sina pensions- och omställningsförmåner i uppdraget.

1.6 Uppgiftsskyldighet

Den förtroendevalda är skyldig att lämna de uppgifter regionen begär och som behövs för att kunna bedöma rätten till, samt beräkna förmåner. Utebliven uppgift enligt regionens anvisningar medför att utbetalning inte sker eller att pågående utbetalning stoppas.

2 Omställningsstöd

Omställningsstöden är tidsbegränsade stöd, vars syfte är att underlätta övergången till annat arbete och försörjning, när en förtroendevald lämnar sitt uppdrag.

Aktiva omställningsinsatser och ekonomiskt omställningsstöd kan kombineras med varandra och utnyttjas samtidigt. När uppdragstidens längd beräknas för att bedöma rätten till de olika omställningsförmånerna, ska även tid för föräldraledighet och ledighet för sjukdom, arbetsskada, olycksfall och liknande räknas som uppdragstid.

2.1 Aktiva omställningsinsatser

- Syftet med de aktiva omställningsinsatserna ska vara att öka den förtroendevaldes anställningsbarhet.
- Förtroendevald ska erbjudas möjlighet till aktiv omställningsinsats på liknande sätt som gäller för anställda i Region Örebro län enligt KOM-KR.

2.1.1 Rätt till aktiva omställningsinsatser enligt OPF-KL

Nedanstående villkor ska vid avgången vara uppfyllda:

- Uppdrag på sammanlagt minst 40 procent i Region Örebro län.
- Minst 4 års sammanhängande uppdragstid i Region Örebro län vid avgången.
- Ej uppnått den ålder som anges i 32 a § LAS vid avgången.

2.1.2 Regler för aktiva omställningsinsatser

- De aktiva omställningsinsatserna kan som längst pågå under 2 år.
- Kostnadstaket är i dagsläget 1 prisbasbelopp.

2.1.3 Ansökan

- Förtroendevald ska lämna skriftlig ansökan om aktiv omställningsinsats till Region Örebro läns pensionshandläggare senast 3 månader efter avgången från uppdraget och insatsen ska påbörjas senast 6 månader efter avgången.
- Den förtroendevalde anger själv vilken typ av aktiv omställningsinsats som önskas och, i den mån det är möjligt, uppskattad kostnad för denna.
- Blankett för ansökan finns hos pensionshandläggare på Region Örebro län.

2.1.4 Beslut

- Pensionsmyndigheten fattar beslut i varje enskilt fall i enligt delegationsordning.

2.1.5 Vid avgång

- Regionens pensionshandläggare kan i samband med att den förtroendevalde avgår från uppdraget informera om aktiva omställningsinsatser.

2.2 Ekonomiskt omställningsstöd

2.2.1 Rätt till ekonomiskt omställningsstöd enligt OPF-KL

Nedanstående villkor ska vara uppfyllda:

- Uppdrag på sammanlagt minst 40 procent i Region Örebro län..
- Minst 1 års sammanhängande uppdragstid i Region Örebro län vid avgången.
- Ej uppnått den ålder som anges i 32 a § LAS vid avgången.

2.2.2 Regler för ekonomiskt omställningsstöd enligt OPF-KL

- Varje fullgjort år i uppdraget ger rätt till utbetalning i 3 månader av ekonomiskt omställningsstöd.
- Maximal utbetalningstid är 3 år.
- Utbetalningarna kan ske som längst till och med månaden innan den förtroendevalde uppnått den ålder som anges i 32 a § LAS.
- Storleken på ekonomiskt omställningsstöd utifrån tidigare arvode 85 procent år 1 och 2, och 60 procent år 3. Beräkningen görs på de senaste 12 utbetalade månadsarvodena som avser hel kalendermånad i uppdraget.
- Samordning sker månadsvis (se punkt 2.2.6).
- Det ekonomiska omställningsstödet betalas ut i förskott. Det är en preliminär utbetalning tills inkomstuppgift inkommit.
- Det ekonomiska omställningsstödet kan tidigast börja utbetalas den första i månaden efter avgången.
- Omställningsstödet upphör om den förtroendevalde får nytt uppdrag i region, kommun, riksdag, regering eller kommunalförbund på sammanlagt minst 40 procent.
- För att få ekonomiskt omställningsstöd krävs egen aktivitet från den förtroendevalde i syfte att hitta annan försörjning.
- Ekonomiskt omställningsstöd beräknas och betalas ut av Region Örebro län.

2.2.3 Ansökan

- Förtroendevald ska lämna skriftlig ansökan om ekonomiskt omställningsstöd till Region Örebro läns pensionshandläggare senast 3 månader efter avgången från uppdraget.
- Blankett för ansökan finns hos Region Örebro läns pensionshandläggare.

2.2.4 Beslut

- Pensionsmyndigheten fattar beslut i varje enskilt fall enligt delegationsordning.

2.2.5 Egen aktivitet i syfte att hitta annan försörjning

- Egen aktivitet från första dagen med ekonomiskt omställningsstöd krävs.
- Den förtroendevalde ska uppfylla villkoren i Lag (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring.
- Den förtroendevalde ska efter anmodan kunna styrka att arbete har sökts fortlöpande under perioden.
- Om den förtroendevalde inte sökt arbete i tillräcklig omfattning, inte tagit erbjudet arbete eller deltagit i planerad utbildning, kan den förtroendevalde bli skyldig att återbetala hela eller delar av det utbetalda omställningsstödet.
- Beslut om återbetalning fattas av pensionsmyndigheten.

2.2.6 Samordning med förvärvsinkomst

- Det ekonomiska omställningsstödet samordnas/minskas med förvärvsinkomst. Innan samordning undantas ett fribelopp motsvarande 3 prisbasbelopp under år 1.
- De två följande åren undantas årligen 1 prisbasbelopp från samordning.
- Inkomstuppgift ska varje månad lämnas. Inkomstuppgiften ska vara Region Örebro län tillhanda senast den 10:e i månaden efter det att inkomsten betalats ut och är en förutsättning för fortsatt utbetalning.
- Inkomstuppgift ska lämnas även de månader då förvärvsinkomsten är noll kronor.
- Utbetalning av ekonomiskt omställningsstöd sker i slutet av den månad då inkomstuppgift lämnats in.
- Blankett för inkomstuppgift finns hos pensionshandläggare på Region Örebro län.

2.2.7 Uppgiftsskyldighet

- Den förtroendevalde är skyldig att lämna de uppgifter Region Örebro län begär och som behövs för att kunna bedöma rätten till och beräkna omställningsstöd.

2.2.8 Vid avgång

- Regionens pensionshandläggare kan i samband med att den förtroendevalde avgår från uppdraget informera om vad som gäller för ekonomiskt omställningsstöd.

2.3 Förlängt ekonomiskt omställningsstöd

2.3.1 Rätt till förlängt ekonomiskt omställningsstöd enligt OPF-KL

Nedanstående villkor ska vara uppfyllda:

- Uppdrag på sammanlagt minst 40 procent i Region Örebro län.
- Minst 8 års sammanhängande uppdragstid i Region Örebro län vid avgången.

2.3.2 Regler för förlängt ekonomiskt omställningsstöd enligt OPF-KL

- Förlängt ekonomiskt omställningsstöd kan betalas ut tidigast från den ålder som uttag av allmän pension kan ske och endast i direkt anslutning till att det ekonomiska omställningsstödet upphör.
- Det förlängda omställningsstödet beviljas och betalas ut för 1 år i taget.
- Utbetalningarna kan ske som längst t o m kalendermånaden innan den förtroendevalde uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder.
- Storleken på det förlängda omställningsstödet är 60 procent och beräknas på årsarvodet året innan avgångstidpunkten.
- Samordning sker månadsvis (se punkt 2.3.6).
- Det förlängda omställningsstödet upphör om den förtroendevalde får nytt uppdrag i region, kommun, riksdag, regering eller kommunalförbund på sammanlagt minst 40 procent.
- För att få förlängt omställningsstöd krävs egen aktivitet från den förtroendevalde i syfte att hitta annan försörjning.
- Förlängt ekonomiskt omställningsstöd beräknas och betalas ut av Region Örebro län.

2.3.3 Ansökan

- Förtroendevald ska lämna skriftlig ansökan till Region Örebro län om förlängt ekonomiskt omställningsstöd senast 3 månader innan rätten till förlängt omställningsstöd inträder.
- För fortsatt utbetalning fordras årsvis ansökan, senast 3 månader innan den nya utbetalningsperioden ska påbörjas.
- Blankett för ansökan finns hos pensionshandläggare på Region Örebro län.

2.3.4 Beslut

- Pensionsmyndigheten fattar beslut i varje enskilt fall enligt delegationsordning.

2.3.5 Egen aktivitet i syfte att hitta annan försörjning

- Samma regler gäller som vid ekonomiskt omställningsstöd. (Se punkt 2.2.5.)

2.3.6 Samordning med förvärvsinkomst

- Det förlängda ekonomiska omställningsstödet samordnas/minskas med förvärvsinkomst. Innan samordning undantas ett fribelopp motsvarande 3 prisbasbelopp under år 1.
- Följande år samordnas/minskas omställningsstödet med förvärvsinkomst.
- Samma regler om inlämning av inkomstuppgift gäller som vid ekonomiskt omställningsstöd.
- Blankett för inkomstuppgift finns hos regionens pensionshandläggare.

2.3.7 Uppgiftsskyldighet

- Den förtroendevalde är skyldig att lämna de uppgifter Region Örebro län begär och som behövs för att kunna bedöma rätten till och beräkna omställningsstöd.
- Pensionsmyndigheten kan kräva att felaktigt utbetalt belopp återbetalas.

2.3.8 Vid avgång

- Regionens pensionshandläggare kan i samband med att den förtroendevalde avgår från uppdraget informera om vad som gäller förlängt ekonomiskt omställningsstöd.

2.3.9 Kvalifikationstid för omställningsstöd

Om förtroendevald kommer från/går till uppdrag i kommun/annan region och i sådant uppdrag omfattas av OPF-KL kan pensionsmyndigheten besluta om samberäkning av kvalifikationstiden för omställningsstöd. Kriterier för att ett beslut om samberäkning ska kunna tas är att tidigare/senare uppdrag sker i direkt anslutning till uppdraget i Region Örebro län samt att överenskommelse gällande kostnadsfördelning kan träffas mellan de olika huvudmännen. Den förtroendevalda ska själv initiera samberäkningen.

3 Pensionsbestämmelser enl OPF-KL

3.1 Förtroendevalda som undantas från pensionsbestämmelserna

- Pensionsbestämmelserna gäller inte för förtroendevald som vid tillträdet av uppdraget i Region Örebro län uppnått den ålder som anges i 32 a § LAS.
- Om den förtroendevalde under mandatperioden uppnår ålder i 32 a § LAS och får ytterligare uppdrag eller byter uppdrag (utan uppehåll) ska denna fortsätta omfattas av pensionsbestämmelserna tills utgången mandatperiod. Varje ny mandatperiod betraktas som ett nytt tillträde i uppdrag.

3.1.1 Vid tillträde

- I samband med att uppdrag tillträds ska förtroendevald informeras skriftligen om reglerna för pension.

3.2 Avgiftsbestämd ålderspension

- Region Örebro län avsätter årligen pensionsavgifter beräknade på den förtroendevaldes arvoden.
- Pensionsavgifterna är 4,5 procent på arvoden upp till 7,5 inkomstbasbelopp och 30 procent på arvoden över 7,5 inkomstbasbelopp upp till ett tak på 30 inkomstbasbelopp.
- Om pensionsavgiften understiger 3 procent av samma års inkomstbasbelopp betalas beloppet istället ut kontant direkt till den förtroendevalde. Belopp under 200 kr (2018) utbetalas inte. Beloppet 200 kr uppräknas varje år med förändring av inkomstbasbeloppet.
- Pensionen utbetalas månadsvis, tidigast från den tidpunkt som gäller för uttag av allmän pension.
- Pensionen betalas ut livslångt. Dock kan pensionen utbetalas som en engångsersättning om värdet är högst 150 procent av inkomstbasbeloppet året innan utbetalningen börjar.
- Pensionen beräknas och betalas ut av den upphandlade pensionsadministratören (för närvarande Skandia).

3.2.1 Information om pensionsavgifter

- Den upphandlade pensionsadministratören lämnar årligen information till förtroendevald om pensionsavgifter avsatta av Region Örebro län.

3.2.2. Ansökan om avgiftsbestämd ålderspension

- För uttag av den avgiftsbestämda ålderspensionen kontaktar den förtroendevalde den upphandlade pensionsadministratören för att få en ansökningsblankett.
- Ansökan ska vara den upphandlade pensionsadministratören tillhanda senast 3 månader innan uttag.

3.3 Efterlevandeskydd

- Avgiftsbestämd ålderspension har ett efterlevandeskydd.
- Efterlevandeskyddet innebär att pensionsbehållningen betalas ut till förmånstagare enligt OPF-KL, om den förtroendevalde avlider.

3.3.1 Borttag av efterlevandeskydd

- Efterlevandeskyddet kan väljas bort inför att utbetalningen av avgiftsbestämd ålderspension ska påbörjas. Detta val görs på samma blankett som ansökan om avgiftsbestämd ålderspension.

3.3.2 Ansökan om efterlevandeskydd

- I händelse av den förtroendevaldes dödsfall ska den upphandlade pensionsadministratören kontakta dödsboet för ansökan om utbetalning av efterlevandeskydd.

3.4 Sjukpension

- Reglerna om sjukpension gäller för förtroendevald med uppdrag på sammanlagt minst 40 procent i Region Örebro län.
- Sjukpension betalas ut under den tid förtroendevald har rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt Socialförsäkringsbalk (2010:110).
- Förtroendevald som avgår från uppdraget på grund av sjukdom har ett efterskydd i 270 kalenderdagar efter avgången. Efterskyddet innebär rätt till sjukpension om sjuk- eller aktivitetsersättning beviljas under efterskyddstiden. Rätten till efterskydd upphör om den förtroendevalde får nytt uppdrag eller anställning med pensionsrätt.
- Under tid med sjukpension ska regionen fortsätta att sätta av pensionsavgifter för avgiftsbestämd ålderspension.

3.4.1 Ansökan om sjukpension

- Den förtroendevalde ska lämna skriftlig ansökan till regionens pensionshandläggare om utbetalning av sjukpension, senast 3 månader efter beslutet om sjuk- eller aktivitetsersättning.
- Blankett för ansökan finns hos regionens pensionshandläggare.

3.4.2 Uppgiftsskyldighet

- Den förtroendevalde är skyldig att lämna de uppgifter Region Örebro län behöver för att kunna bedöma rätten till och beräkna sjukpensionen.

3.5 Familjeskydd

3.5.1 OPF-KLs regler om familjeskydd

- Gäller förtroendevald med uppdrag på sammanlagt minst 40 procent i Region Örebro län.
- Familjeskydd kan betalas ut i samband med förtroendevalds dödsfall till efterlevande vuxen och till efterlevande barn.
- Rätten till familjeskydd kan också gälla förtroendevald som befriats/frånträtt sitt uppdrag och som avlider inom 6 månader efter frånträdet.

3.5.2 Ansökan om familjeskydd

- I händelse av den förtroendevaldes dödsfall ska den upphandlade pensionsadministratören kontakta dödsboet gällande ansökan om familjeskydd.

4. Information

Rådgivning ges av upphandlad pensionsadministratör.

Information till ledamöter sker vid behov under mandatperioden